

Sygn. akt VIII U 509/23

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 16 stycznia 2023 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. odmówił Z. C. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. W uzasadnieniu wskazano, że orzeczeniem Komisji Lekarskiej ZUS z dnia 27 października 2021 r. uznano, że wnioskodawca nie jest niezdolny do pracy.

/decyzja k.77 plik I akt ZUS/

W dniu 14 lutego 2023 r. Z. C. złożył odwołanie od ww. decyzji. W treści odwołania wskazał, że nie zgadza się z ustaleniami organu rentowego, gdyż występujące u niego schorzenia czynią go niezdolnym do wykonywania pracy zarobkowej. Z. C. wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji i przyznanie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy oraz o zasądzenie kosztów postępowania wg norm przepisanych.

/odwołanie k.3 – 6/

W odpowiedzi na odwołanie pełnomocnik organu rentowego wniósł o jego oddalenie.

/odpowiedź na odwołanie k.22 – 22 odwrót/

Sąd Okręgowy w Łodzi ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca Z. C. urodził się (...), legitymuje się wykształceniem podstawowym. W swojej karierze zawodowej pracował na stanowisku lakiernika proszkowego. Do 31 października 2022 r. pobierał rentę z tytułu niezdolności do pracy.

/okoliczności bezsporne/

W dniu 24 sierpnia 2022 r. ubezpieczony złożył wniosek o rentę na dalszy okres. Do 31 stycznia 2023 r. pobierał rentę z tytułu niezdolności do pracy bez wydawania decyzji na podstawie art. 15 z c ustawy z dnia 2.03.2023 r o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem (...)19 (...).

/wniosek k.82 – 82 odwrót plik I akt ZUS/

Lekarz Orzecznik ZUS w dniu 30 września 2022 r. wydał orzeczenie, na podstawie którego ubezpieczony został uznany za osobę zdolną do pracy.

/orzeczenie Lekarza Orzecznika ZUS k.86 – 86 odwrót plik I akt ZUS/

Wobec sprzeciwu wnioskodawcy rozpoznała i zbadała wnioskodawcę Komisja Lekarska ZUS, która orzeczeniem z dnia 27 października 2022 r. uznała ubezpieczonego za osobę zdolną do pracy.

/orzeczenie Komisji Lekarskiej ZUS k.74 – 74 odwrót plik I akt ZUS/

Powyższe orzeczenie legło u podstaw wydania zaskarżonej decyzji.

/decyzja k.77 plik I akt ZUS/

U wnioskodawcy rozpoznano: przewlekły zespół bólowy odcinka LS kręgosłupa w przebiegu zmian zwyrodnieniowo – dyskopatycznych z nawrotową rwą kulszową prawostronną. Wnioskodawca na rynku pracy jest osobą niepełnosprawną, ale zdolną do wykonywania pracy zarobkowej w myśl ustawy o rentach emeryturach. Został zdyskwalifikowany z planowego zabiegu operacyjnego z zaleceniem dalszej rehabilitacji i redukcji masy ciała.

Stwierdzone naruszenie sprawności organizmu w przebiegu zmian zwyrodnieniowo- dyskopatycznych nie powoduje u niego długotrwałej niezdolności do wykonywania pracy zarobkowej w myśl ustawy o rentach i emeryturach.

/opinia k.39 - 41 biegłego sądowego specjalisty neurologa J. B./

U Z. C. rozpoznano: zmiany zwyrodnieniowo-dyskopatyczne kręgosłupa oraz kręgozmyk zwyrodnieniowy L4/L5. Stwierdzone w badaniu dolegliwości mają charakter neurologiczny i nie kwalifikują się do leczenia operacyjnego zgodnie z zaświadczeniem od neurochirurga. Wnioskodawca wymaga dalszego leczenia i rehabilitacji w celu utrzymania sprawności na aktualnie stwierdzonym poziomie, ale fakt kontynuowania leczenia i rehabilitacji kręgosłupa nie jest aktualnie przeciwwskazaniem do wykonywania pracy zgodnie z poziomem posiadanych kwalifikacji. Z ortopedycznego punktu widzenia wnioskodawca nie jest niezdolny do wykonywania pracy zgodnie z posiadanymi kwalifikacjami.

/opinia k.59 – 61 biegłego sądowego ortopedy P. S./

Powyższy stan faktyczny został ustalony na podstawie dowodów z dokumentów w postaci orzeczenia lekarza orzecznika i komisji lekarskiej ZUS oraz wniosku o przyznanie renty.

Celem weryfikacji stanowiska wnioskodawcy Sąd dopuścił dowód z opinii biegłych sądowych: neurologa oraz ortopedy.

Złożone w sprawie opinie są jasne, zostały sporządzone przez biegłych o specjalnościach właściwych z punktu widzenia schorzeń, na jakie cierpi wnioskodawczyni, w oparciu o analizę przedłożonej dokumentacji lekarskiej i bezpośrednio badanie wnioskodawczyni. Sąd oceniając zgromadzony materiał dowodowy w pełni uznał wartość dowodową opinii powołanych w sprawie biegłych. W ocenie Sądu złożone do sprawy opinie nie zawierają żadnych braków i wyjaśniają wszystkie okoliczności istotne dla rozstrzygnięcia sprawy. Biegli wydali opinie po przeprowadzeniu stosownych badań i analizie dostępnej dokumentacji lekarskiej wnioskodawcy. Określili schorzenia występujące u wnioskodawcy oraz ocenili ich znaczenie dla jego zdolności do pracy, odnosząc swą ocenę do kwalifikacji zawodowych. Zdaniem Sądu opinie biegłych są rzetelne, zostały sporządzone zgodnie z wymaganiami fachowości i niezbędną wiedzą w zakresie stanowiącym ich przedmiot, a wynikające z nich wnioski są logiczne i prawidłowo uzasadnione.

Wnioskodawca nie zgłosił żadnych zastrzeżeń co do tych opinii, wskazując nawet, że zgadza się z opinią biegłego neurologa, podnosząc jedynie, że renta jest mu niezbędna w związku z kontynuacją leczenia. Wobec powyższego, brak było podstaw do kontynuowania postępowania dowodowego w tym zakresie, tym bardziej, że z opinii biegłych nie wynikała konieczność zasięgnięcia opinii innego biegłego. Sąd pozostawił w aktach odpis opinii biegłego ortopedy, nadesłanej po zamknięciu rozprawy (z poprawioną sygnaturą) z uwagi na tożsamość jej treści z już znajdującą się w aktach.

Na podstawie art. 235² § 1 pkt 3 k.p.c. Sąd pominął wniosek o przesłuchanie wnioskodawcy w charakterze strony uznając, iż wszystkie istotne okoliczności niezbędne do rozstrzygnięcia niniejszej sprawy zostały ustalone i dowód w postaci zeznań strony jest zbędny. Podkreślić także należy, iż w sprawach o rentę z tytułu niezdolności do pracy, Sąd ocenia kwestię niezdolności do pracy wnioskodawcy w oparciu o wiadomości specjalne zawarte w opiniach wydanych przez biegłych dysponujących wiedzą medyczną, co do występujących u wnioskodawcy schorzeń i ich wpływu na zdolność do wykonywania pracy zarobkowej. Dowód zatem w postaci zeznań strony, nie mógł w żaden sposób podważyć wydanych w niniejszej sprawie opinii.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie wnioskodawcy jest niezasadne.

Zgodnie z art. 57 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1251) renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnił łącznie następujące warunki:

jest niezdolny do pracy;

ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy;

niezdolność do pracy powstała w wymienionych okresach składkowych lub nieskładkowych albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów.

W myśl art. 57 ust. 2 warunku przepisu ust. 1 pkt 3 nie stosuje się do ubezpieczonego, który udowodnił okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiety lub 25 lat dla mężczyzny oraz jest całkowicie niezdolny do pracy.

Jak stanowi art. 58 ust. 1 pkt 5 ustawy emerytalnej, warunek posiadania wymaganego okresu składkowego i nieskładkowego, w myśl art. 57 ust. 1 pkt 2, uważa się za spełniony, gdy ubezpieczony osiągnął okres składkowy i nieskładkowy wynoszący łącznie co najmniej 5 lat, jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 30 lat. Okres, o którym mowa w ust. 1 pkt 5, powinien przypadać w ciągu ostatniego dziesięciolecia przed zgłoszeniem wniosku o rentę lub przed dniem powstania niezdolności do pracy; do tego dziesięcioletniego okresu nie wlicza się okresów pobierania renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej lub renty rodzinnej.

Zgodnie z art. 12 ustawy rentowej niezdolną do pracy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu, przy czym całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiegokolwiek pracy, natomiast częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji.

Przy ocenie stopnia i przewidywanego okresu niezdolności do pracy uwzględnia się stopień naruszenia sprawności organizmu oraz możliwości przywrócenia niezbędnej sprawności w drodze leczenia i rehabilitacji, możliwość wykonywania dotychczasowej pracy lub podjęcia innej pracy oraz celowość przekwalifikowania zawodowego, biorąc pod uwagę rodzaj i charakter dotychczas wykonywanej pracy, poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychofizyczne (art. 13 ust. 1).

Oceny niezdolności do pracy, jej stopnia oraz ustalenia: daty powstania niezdolności do pracy, trwałości lub przewidywanego okresu niezdolności do pracy, związku przyczynowego niezdolności do pracy lub śmierci z określonymi okolicznościami, trwałości lub przewidywanego okresu niezdolności do samodzielnej egzystencji, celowości przekwalifikowania zawodowego dokonuje w formie orzeczenia lekarz orzecznik Zakładu, zwany dalej "lekarzem orzecznikiem" (art. 14 ust. 1).

Warunki określone w art. 57 powołanej ustawy muszą być spełnione łącznie, by istniały podstawy do przyznania prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

W rozpoznawanej sprawie przedmiotem sporu było, czy Z. C. jest niezdolny do pracy. Organ rentowy nie kwestionował spełnienia pozostałych przesłanek, wymaganych do nabycia prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

Sąd na podstawie zebranego materiału dowodowego, a w szczególności na podstawie opinii biegłych: neurologa oraz ortopedy ustalił, że wnioskodawca w chwili wydania zaskarżonej decyzji nie był niezdolny do pracy. Z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, że rozpoznane u wnioskodawcy schorzenia, na dzień wydania decyzji, nie ograniczały jego sprawności w stopniu znacznym, powodującym niezdolność do pracy zarobkowej zgodnie z posiadanymi kwalifikacjami. Należy też wskazać, iż przyczyna niezdolności do pracy nie ma wynikać z choroby, a z naruszenia sprawności organizmu, czyli czynnika medycznego, który powoduje utratę zdolności do pracy. Nie

ulega wątpliwości ,że u wnioskodawcy występują schorzenia w postaci przewlekłego zespołu bólowego odcinka LS kręgosłupa w przebiegu zmian zwyrodnieniowo – dyskopatycznych z nawrotową rwą kulszową prawostronną , to jednak stan jego zdrowia powoduje, że może on wykonywać prace zgodne z posiadanymi kwalifikacjami. Wskazać w tym miejscu należy ,że przy ocenie opinii biegłych lekarzy, Sąd nie może zająć stanowiska odmiennego, niż wyrażone w opinii, na podstawie własnej oceny stanu faktycznego. Odmiennie ustalenie w tej mierze może być dokonane tylko na podstawie opinii innych biegłych lekarzy, jeżeli ich opinia jest bardziej przekonująca oraz wszechstronnie przedstawia kwestię nasuwającą wątpliwości w sprawie (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 października 1987 roku, II URN 228/87).

Wskazać w tym miejscu należy, że o nabyciu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy nie mogą przesądzać subiektywne odczucia osoby ubezpieczonego. Również sam fakt stwierdzenia choroby nie jest równoznaczny z nabyciem prawa do renty. Istnienie schorzeń powodujących konieczność pozostawania w stałym leczeniu nie stanowi bowiem samodzielnej przyczyny uznania częściowej niezdolności do pracy, choć może wymagać czasowych zwolnień lekarskich. O niezdolności do pracy nie decyduje sam fakt występowania schorzeń, lecz ocena, czy i w jakim zakresie wpływają one na utratę zdolności do pracy zgodnej z posiadanymi kwalifikacjami. Jeżeli zatem stan zdrowia nie powoduje naruszenia sprawności organizmu w stopniu mającym wpływ na zdolność do pracy dotychczas wykonywanej lub innej mieszczącej się w ramach posiadanych lub możliwych do uzyskania kwalifikacji, brak jest prawa do tego świadczenia (por. wyrok SN z dnia 12 lipca 2005, sygn. akt II UK 288/04, publ. OSNP 2006/5-6/99; wyrok SN z dnia 1 grudnia 2000 roku, sygn. akt II UKN 113/00, publ. OSNP 2002/14/343; wyrok SA w Szczecinie z dnia 17 marca 2016 roku, sygn. akt III AUa 546/15, LEX nr 2090464).

Pamiętać należy również, że warunki nabycia prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy określone w art. 57 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych muszą być spełnione łącznie w chwili wydania decyzji przez organ rentowy. W postępowaniu odwoławczym od decyzji odmawiającej prawa do renty sąd ocenia legalność decyzji według stanu rzeczy istniejącego w chwili jej wydania (tak też SN w wyroku z dnia 20 maja 2004 roku, sygn. akt II UK 395/03, publ. OSNP 2005/3/43, M.P.Pr.-wkł. 2005/7/19).

Sąd rozpatrując odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych badał zasadność tej decyzji, oceniając stan rzeczy z chwili jej wydanie. W przedmiotowej sprawie jest to 16.01.2023 r. Ewentualna zatem zmiana stanu zdrowia ubezpieczonego po tej dacie nie mogła mieć wpływu na ocenę zasadności zaskarżonej decyzji. Sąd badając zasadność wydanej w postępowaniu administracyjnym decyzji ZUS bada jej trafność, biorąc pod uwagę stan faktyczny z dnia wydania tej decyzji. Zauważyć również należy , że ewentualne pogorszenie stanu zdrowia wnioskodawcy i jego wpływ na zdolność do pracy może być przedmiotem kolejnego postępowania, które stosownym wnioskiem może zainicjować sam wnioskodawca.

Mając powyższe na względzie Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie , orzekając jak sentencji wyroku.